

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrto leto 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brž pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrto leto 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr na mesec, po 30 kr. za četrto leto. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanipla plačuje se od četiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravljanju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanipla, t.j. vse administrativne stvari.

Rusko posojilo in Nemci.

Upisovanje na novo rusko posojilo bode se v kratkem pričelo v Parizu, to je okoli sredine tečega meseca. Na čelu tega podjetja stoje tri najuglednejše Pariške banke. Ta finančna operacija ne bode se upotrebila na konverzijo kakih prejšnjih dolgov, nego bode čisto novčno posojilo. To potrujejo vsi naši Duački židovski listi, ki ne morejo zatajiti svoje zle volje, da se je Rusiji posrečilo dognati to posojilo.

Nemška žurnalistika v „reichu“ je v tem oziru že veliko bolj na slabšem. Berolinski časopisi razkoračili so se bili na široko, ko je bil prvikrat govor, da se bode Rusija ozrla po posojilu ter so izrekli, da se bode nemški narod protiv temu posojilu. Za trdno so bili preverjeni, da se pri tako važni finančni operaciji ne bode moglo prezirati Berolina, da se bode upisovanje posojila vršilo v Berolinu, če ne izključno vsaj večinoma.

A stvar zasukala se je vse drugače nego so si jo predstavljali oholi Nemci, meneči, da brez njih se ne more dognati ničesar. Ruski finančni minister Višnjegradske izjavil je odločno, da niti ne potrebuje nemških bank za to posojilo, katero bode dobil že drugod. Navzlic temu silijo se nekateri Berolinski bankirji tako rekoč naprej in hote s tem dokazati neko naklonjenost, za katero so se pa ruski mero- dajni krogi prav lepo zahvalili.

Citati je bilo, da je nemški cesar očitno grajal postopanje teh nemških bankirjev, kateri bi morda s svojo nadležnostjo radi pokazali pred svetom, da brez nemškega kapitala ni mogoče dognati tako velikanskega posojila, kakor ga namerava vzeti baš sedaj Rusija. V Rusiji ne čudi se samo tej nemški prisiljeni prijaznosti, nego mnogo listov se očitno posmehuje Nemcem, rekoč, čemu se urivajo s svojim kapitalom tam, kjer jih nikdo klical ni in jih tudi ne potrebuje.

Nemški listi zdaj ugibajo in si belijo glave, kaj bode Rusija počela z novim posojilom 500 milijonov rubljev. Boje se, da bi jih ne porabila v vojne svrhe. Rusija imela je sicer letošnje leto slabo letino v svoji državi, v mnogih gubernijah trpi ljudstvo pomanjkanje, glad in lakota tareta v

mногих krajih širne Rusije narod. Iz tega sklepal je marsikateri neprijatelj Rusije, da se ji ne bude posrečilo dobiti v posojilo tako velike vsote.

Tako bi se morda bilo tudi res zgodilo, da določuje samo Berolin, ki je že jedenkrat tako temeljito pogorel, ko je še takrat vsemogočni kancler Bismarck uprizoril vojno proti ruskemu rublju. Vse ni pomagalo nič, rubelj stoji danes bolje nego je stal poprej, mogočni nemški kancelar pa premisljuje v svoji samoti, kako vse mine na svetu. Vse njegove mahnitve in spletke niso imele nobenega trajnega uspeha in niso oškodovale ruske denarne moči.

Tako slavila bode brez dvoma Rusija tudi z novim posojilom novo zmago. Pripravnost in radovoljnost francoskih najveljavnejših denarnih zavodov dokazuje, da sestanek v Kronstadtu ni bil samo prazna vojaška parada, nego da ima velike in globoko sezajoče posledice. Francoski denarni trg pokazal bode, da zaupa v finančno moč svoje nove prijateljice Rusije in da bogata Francija vzmore tudi brez nemške pomoči pokriti rusko posojilo. Na vsak način bode odgovor, katerega bode dala finančna Francija, kako važen in tehten, če bode podprt to kar je malo poprej se ustanovilo in ukrepilo na političnem polju. In po vsem, kar se je godilo v poslednjem času, ni nobenega povoda dvomiti nad tem. Z živim zanimanjem zre torej vse v bližnjo bodočnost, ki bode skoro pokazala, je li so opravljene nade Rusije in kako bode Francija odgovorila na to zaupanje svoje prijateljice.

Pisma iz Zagreba.

Zagreb, 23. septembra 1891.

Jubilejska razstava.

IX.

(Razstava sadja in grozdja)

Zadnjo nedeljo, 27. septembra, otvorjena je bila svečano razstava sadja in grozdja. Predsednik eksekutivnega odbora, g. Vukotinović, rekel je pri tej priliki, da sadje ni samo lepo za oko, ampak tudi znaten za trgovino in posebno koristno za gospodarje. Da se pokaže napredok v sadjarstvu in da se obodri občinstvo, da več skrbi posveti tej gospodarski stroki, za to je prirejena ta razstava.

racije in bogate kostume, skratka na stvari, katere zanimajo gotovo zelo razvajene Parižane. Zlasti pa velja vse to o Sardou-a veseloigrah, o katerih bi se moglo reči, da so dramatizowane „causerie-e“, kakor jih pozna in čista samo Francoz.

Tudi „Zadnji list“ je takšna igra. Pesnik ustvaril je dve osobi. Prosperja pl. Blocka in Suzano pl. Bric, dva tipa, srečno izbrana iz množine uzorov, katere je videti v Parizu, a virtuoze v dramatski tehniki sestavil je nekaj dejanja, kateremu ni drugega namena, nego podati glavnima osebam priliko nastopiti in pleti graciozno svojo spletko. Psihološko motivirana igra to ni, kakor sploh Sardou-a ni soditi po naših od Nemcev slepo privzetih estetičnih in dramatičnih nazorih; to je literaren kavijar, ki prija le ljudem „fin de siècle“, nam pa postane kmalu zoper, ker smo vajeni kompaktne književne hrane, duhovitih dijalogov in fino cizeliranih dovtipov pa še ne člamo tako, kakor ondu, kjer se zmatra umetniško dovršeno uživanje življenja za končni smoter vsega bivanja.

Prosper pl. Block, pravi pravcati „roué“, povrnil se je z dolgega potovanja, s katerim je dobro dobro zaključil dosedanje malo uzorno svoje življenje. Da si osigura brezskrbno bodočnost, ukrenil

Da je sadje zares lepo, prelepo za oko, o tem se vsak takoj prepirča, ko ustopi v razstavo. Prav lepa podoba odpre se mu tu pred očmi. Dvorana je ugodno okrašena z raznovrstnim zelenjem, zem sadnega drevja, vinskim trptom, pa tudi bujkinimi vejam, a izmej tega zelenja, z okičenih števaj in mnogobrojnih miz, gleda nam nasproti krasno sadje v tisočerih barvah in mi kar obstojimo in se divimo tem krasotam, in slastno dišemo vsakovrstne dišave, ki nam jih zrak kakor na pozdrav nasproti nosi. Ko pa pristopimo in si bliže ogledamo pojedine zaklade te krasne razstave, se pa še bolj čudimo. Ljudje kar strmijo nad ogromno množino različnih vrst pojedinega sadja, jabolk, hrušek, breskev, sлив, posebno pa grozdja, in pa nad izvrstno kvaliteto posebno nekaterih vrst. Večini ljudij, ki pridejo semkaj občudovati krasno blago hrvatske sadjereje, še se sanjalo ni, da bi tako fina, debela in dišeča jabolka, hruške, slike in breskev mogle pri nas roditi, kakor jih tukaj na razstavi prvikrat vidijo. In res, naši javni zavodi, kakor „Pokušalište hrv. sl. gospodarskoga društva“, križevačka zem. „gospodarska i šumar. škola“, „Ratarnica v Požegi“, in neki privatni izvrstni pomologi storili so vse, kar se po umetni sadjereji in po razmerah podnebjja v Hrvatski doseči more; za temi odlikovali so se tudi učitelji po deželi s šolskimi vrti in nekateri diletantije, ki so prav lepi rezultati dosegli.

V sredini dvorane postavili so si nekateri izložitelji (Pfister, dr. Ivo Malin, grof Kulmer Miroslav, baron Rauch Gejza in trgovec Zagrebški Leskovac) sami posebne stalke, števaje, v raznih oblikah, največ piramide podobne, katere so okusno okrasili in napolnili s plemenitimi jabolki, hruškami, breskvami, slivami, grozdjem in tudi drugim sadjem. Pri Pfisteru odlikujejo se velika jabolka Belle pontoise, pa tudi lepo sušeno sadje. Pri Malinovi piramidi, ki ima krasen baldahin od zelenega hojeva, občudujejo ljudje največ grozdje, vzgojeno na Ameriški podlagi, pa tudi posebno lepa jabolka: Calville — rumene in bele, tafetnice in reinette več vrsti. Rauchova piramida je posebno zanimiva: V dnu je raznovrstno sočivje, ameriški fižol, burgundska repa, čebula, česenj itd., zgoraj pa mnogovrstno sadje, domačo in lepo tuje sedje, presajeno v naše pod-

LISTEK.

„Zadnji list“.

Sardou na čitalničnem odru — odkrito izpovem, da me je to gledališko naznalo prenenetilo; obšla me je bojazen, da prva predstava v novi sezoni ne bude niti na čast našim igralcem, niti v korist „Dramatičnemu društvu“, a drage volje konstatujem, da je bil moj strah jalov. Predstava bila je dokaj boljša, nego sem se nadaljal, ako tudi ne morem povsem pritrdirti blagohotnim besedam časnikarskih poročevalcev.

Izmej vseh modernih dramatikov francoskih je baš Sardou najbolj francosko-naroden in tisti „esprit gaulois“, s katerim se Francozi tako radi ponašajo, je njemu lasten bolj nego kateremu kolikor drugemu pisatelju. Že pred tridesetimi leti je Francisque Sarcey karakteriziral Sardou-a kot pisatelja, katerega umotvori nikakor ne zadoščajo navadnim zahtevam dramatične umetnosti, kajti dejanje samo ob sebi in njega logični razvoj in zavrhitek, dramatična verodostojnost, vse to je Sardou-u stvar manjšega pomena; glavno skrb obrača na duhovit dijalog in na efekt v posavnih prizorih, na krasne deko-

racije in bogate kostume, skratka na stvari, katere zanimajo gotovo zelo razvajene Parižane. Zlasti pa velja vse to o Sardou-a veseloigrah, o katerih bi se moglo reči, da so dramatizowane „causerie-e“, kakor jih pozna in čista samo Francoz.

Dejanje v „Zadnjem listu“ je torej prav sironašno, vsa igra pa tako, da zahteva izbornih igralcev, sicer propade brezpogojno. Sardou-a uspešno igrati je mogoče le rafiniram glumcem, „Zadnji list“ je pa še toliko težji, ker ima le dve hvaležni ulogi, dočim so ostale, ako niso izvrstno predstavljene, skoraj smešne.

Ako torej nedeljska predstava ni povsem ugašala, krive so temu razven slabostig igre same tudi

nebje, ki tukaj (v Lužnici pri Zagrebu) dobro uspeva; od njegovih jabolk imenovali bodoemo vrsti reinette: ananas, biserke, rambourke (posebno debele), in vrsti calville-jabolka: Calville d' Anjou, italijansko kalvilko in rumeno kalvilko, in pa tudi: zlatno parmenko, jesensko rožmarinko; od njegovih brusek pa so posebno lepe: Beurré incomparable, Duchesse d' Angoulême (lepe debele), miel gris in citronove hruške. Leskovčeva razstava je posebno poučna: on nam je izložil plodove svojih sadnih dreves in vinških trt, ki jih je prod petimi letmi zasadil na svojem posestvu na Prekrizji v Zagrebu in tu vidimo prav lepi uspeh tujih sadnih dreves presajenih na našo ilovnato zemljo; prav lepe so njegove vrste reinette — in calville — jabolk (prekrasna je reinette superbe), jabolka „Non plus ultra“, slovenske srčike in Cellini-jabolka; hruške so mu lepe: Gloire de Pomologie, debele žute Beurré Arenburg, Bonne Louise of Jessy in dr.; breskev je par tujih vrst, posebno lepih, „Souvenir de Java“ in „Malte de Paris“ in več lepih domačih domačih vrst; od sličnimi bodoemo angleške debele in drobne „Demsohn-Monstré“.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 7. oktobra.

Češke razmere.

Odločno pobiranja Dunajskih punktacij in to od dosedanjih organov staročeške stranke, vzbudilo je veliko pozornost, zlasti v Dunajskih krogih, in čejejo se različni komentari. Mej drugim pripoveduje se tudi to, da je sklical Rieger baš pred cesarjevim posetom shod zaupnih mož staročeških in na tem shodu izrekla se je baje ogromna večina kar najdoločuje proti češko-nemški spravi, kakor jo hoče siloma uveljaviti vlada. Stavil se je predlog, da naj vlada ravna z Dunajskimi punktacijami tako, kakor ogerska vlada s predlogom o reformi uprave, kateri predlog je bil vsprejet z veliko večino glasov. — Pred kratkim bil je tudi shod mladočeških zaupnih mož, o katerem se pravi, da se je bavil skoraj izključno z govorji mladočeškega poslanca prof. Masaryka. Nekaterniki predlagali so baje, da se izključi Masaryk iz stranke, kateri predlog se je pa po dolgih debatah odklonil, izreklo se je pa obžalovanje o njegovem javnem postopanju. Masaryk zagovarjal se je prav odločno, kažeč na to, da so v istem zmislu, kakor on, govorili tudi drugi mladočeški poslanci, zlasti Eym, Kaizl in Kramar, toda navzočniki niso pustili obveljati njegovih razlaganj. Najboljša prijatelja Masarykova, poslanca Kaizla in Kramara, se tega shoda nista udeležila. Masaryk izjavil je končno svoje obžalovanje, da ni v soglasju s strankinimi nazori ter obljubil, da se bode odslej ravnal po direktivah, ki je bode dajalo vodstvo stranke. Na tem shodu obravnavalo se je tudi o raznih drugih uprašanjih, zlasti se je pa sklenilo, storiti kar je mogoče 1. za slovansko idejo, 2. za državno pravo, in 3. postopati radikalne nego do slej. Že prihodnje dni poročali bodo nekateri mladočeški poslanci svojim volilcem o ukrepih tega shoda in se bode zlasti pokazalo, kako sodijo Mladočeški postopanje češkega namestnika o priliki cesarjevega poseta. Grof Thun skrbel je namreč zato, da ni bil nobeden mladočeških voditeljev povabljen na oficijelne slavnosti, kjer bi bil mogel priti v osobno dotiko s cesarjem. — Glasilo mladočeške stranke priobčilo je velezanimiv članek o politički bilanci cesarjevega potovanja po Češkem ter pravi mej drugim: „Kake so sedanje razmere na Češkem? Ali se je kaj storilo za mir v deželi? Ali se je te dni odpravil na-

naši nazori o dramatiki, sosebno pa naše gledališke razmere. Jemati je v poštev naš oder, na katerem je kolikor toliko dovršena igra v ensemble-u povsem nemogoča, borne dekoracije, oskromno razsvetljavo, kostume in naposled tudi umetniško preteklost naših igralcev, od katerih ne smemo zahtevati prevet.“

Tudi v nedeljo storili so naši igralci, kar jim je bilo mogoče, a da so se malo bolje na pamet učili, uspeli bi bili še dokaj bolje, kajti baš v tej igri, ki je tako rekoč koncentrovana v dijalogu, je treba, da gre vse gladko in točno. Od igralca, ki svoje naloge ne zna, ni mogoče terjati, da govorji nuansirano, kakor to zahteva igra, in to je nedostatek, ki smo ga v nedeljski predstavi močno čutili. Vsa igra se je preveč vulgarizirala, vse je bilo preveč po domače, in to ni bilo umestno. Brez ugovora najboljša bila je gospa Boršnikova, ki je res prava umetnica. Gospod Boršnik igral je izvrstno, toda malo preveč „sans gêne“, ne vemo zakaj; jeli hotel morda prestrojiti ulogo svojo, da ne bode preveč razlike mej njim in gg. Danilom in Perdanom ka-li? Omeniti bi bilo sicer še marsikaj, a vse to se da zboljšati, ako bodo igralci svoj poklic resno izvrševali in se marljivo vadili. M.

roden prepir, ki razjeda do kostij vse našo političko in gospodarsko življenje? Ne! Mej Čehi in Nemci na Češkem ostalo je vse tako, kakor je bilo prej. O spravi mej Čehi in Nemci govorit se sicer kako mnogo, ne stori se pa ničesar. Mir in sprava sta mogoča le, ako se ponově vse narodne in državnopravne pravice naroda češkega na Češkem, na Moravi in v Šleziji. Restitucija teh pravic razgnala ni vse one elemente, ki se želno ozirajo v Berolin, in uničila vse germanizatorske nakane.

Szapary in Apponyi.

Grof Szapary govoril je te dni v liberalnem klubu jako obširno o namenih vlade za prvo bočnost in pri tej priliki tudi prav rezko odgovarjal večnemu ministarskemu kandidatu grofu Apponyiju, ki se je bil pred kratkim odločno izrekel proti sedanji vladi sploh in proti grofu Szaparyju napose. Grof Szapary očital je svojemu nasprotniku, da se bori z nepoštenimi in kavalirja nedostojnimi sredstvi, pobijal Apponyijeve državniske teorije in razjašnjeval slušateljem svojim uzroke zbor katerih je krenil grof Apponyi drugim potom. Pobijal je tudi stališče opozicije glede upravne reforme in obsojal odločno nje parlamentarno taktilko, ki je deželi na škodo, narodu pa v sramoto.

Vnanje države.

Bolgarski ministri.

Bolgarski pravosodni minister Tončev odpovedal se je svojemu mestu in je prevzel namesto njega upravo pravosodnega ministerstva Grekov, ki je zajedno minister vnaajih zadet. Gledé uzrok temu nepričakovanemu odstopu Tončeva se še ne vé ničesar, nekateri trdijo, da so nastale mej njim in Stambulovom osobne diferencije, dočim se z druge strani čuje, da se je umaknil Tončev, ker ne more in ne mara prevzeti odgovornosti za nasilno vladanje Stambulova. Razširja se tudi vest, da je odstopil Tončev, ker ga ne trpe narodni poslanci, kateri se snidejo v sobranje že prihodnjem mesecu.

Odkritje Garibaldijevega spomenika.

Dne 4. oktobra odkril se je v Nici spomenik Garibaldi-ju jako slovesno. Od Garibaldijeve obitelji navzočen je bil jedini general Canzio, mimo njega zbrali so se mnogi italijanski in francoski poslanci. Francoski govorniki naglašali so hvaležno zasluge Garibaldijeve, ki si jih je stekel za Francijo v dneh nesreče 1. 1870. General Canzio oziral se je tudi na sedanjost in rekel, da so današnje razmere težavne, zlasti ker hoče vkljupni sovražnik naroda italijanskega in francoškega zasejati mej njima razkol, kažeč na Rim, toda ta prizadevanja niso vredna velikosti, slave in misije, ki jo ima izpolniti Francija. Francoski žurnalista Ranc govoril je kot za-stopnik republikanskega časopisa francoskega ter izjavil v imenu stranke republikanske, da odbija le-ta odločno sumišenje, kakor da bi hotela Francija ponoviti posvetno vladu papežu. Rekel je, da treba delati na to, da se bodo nesporazumljivja, ki so nastala mej Francijo in Italijo, zoper odstranila, zakaj konflikt mej temu dvema tako sorodnima si narodoma bi bil hudo delstvo doprinešeno svobodi in nezavisnosti narodov in vsej civilizaciji evropski. Končno govoril je finaučni minister Rouvier, kažeč na idealno prijateljstvo, katero je nekdaj družilo Francijo in Italijo. Naglašal je, da je Garibaldi hrenpel po tem, videti demokracijo močno in uplivno zaščitnico svobode, pravice in miru. Tudi Rouvier izrekel se je proti papežu kot posvetnemu vladarju, kar je sosebno v Italiji naredilo jako dober utis.

Dopisi.

Iz Novega mesta 6. oktobra. [Izv. dop.] Pri zaslišanju prič v zadevi obsojenih dijakov, zapisale so se izpovedi g. M. drugače nego jih je on storil, in se je moral zapisnik na njegovo odločno zahtevanje deloma izpremeniti. Posebno mnogo govoril je baje sin gostilničarja pri „solncu“, ki je bil nemšk turnar in sovražni strastno vse kar je slovenskega. Pri nas je zdaj, kakor da je proglašeno obsedno stanje. Po noči hodi šest žandarmov po mestu, a v ponedeljek so hodili tudi po dnevi. Gosp. vitez Schwarz hodi zvečer sam od gostilne do gostilne gledat, so li vse zaprte, ter posluša pri oknih in pri vratih kaj se v hiši govorji. Gotovo ne pozna nemškega pregovora „der Horcher an der Wand“ itd. Žandarmi imado strogo povelje, „aretirati“ vsakega, kdor govoriti kakor koli o vitezu Schwarzu, kdor bi na kaj ugovarjal, proti temu smeti je rabiti orožje. Naš mestni zastop je razburjen do skrajnosti; mnogoletni naš župan g. dr. Poznik, ki si je pridobil za mesto velikih zaslug, odpovedal se je županstvu in kakor se čuje odpovedal se bode tudi ves mestni zastop in corpore. V nedeljo obsojen je bil po § 11. že omenjene cesarske naredbe izza Bachovih časov gosp. R.... n na 14 dnij zapora, ker je v neki gostilni govoril nekaj o sabljici viteza Schwarza in pel „Hej Slovani“, a vse mesto vedelo je že v soboto, da mu bode toliko zapora odmerjenega, kajti viteza Schwarza oproda Tauzher pripovedoval je to vsakemu, kdor

ga je hotel poslušati. V nedeljo stopila sta iz go-stilne pri „solncu“, dva jako čislana gospoda M. in T. — ter se v pogovoru nekaj smejava. Na krat priskoči vitez Schwarz z redarjem, jima očita, da sta njega zasmehovala in ju upraša po imenih. — V soboto priredila je naša Čitalnica krasno patri-otično slavnost, da praznuje cesarjev imendan. Schwarz seveda ni povabil nihče. Čemu neki! Zato jo je pa skupil poveljnik „garde“, kajti Schwarz ga je trdo prijel, zakaj ne igra godba po mestu in ko mu je povedal stotnik, da igra godba v čitalnici, kjer se slavi cesarjev rojstni dan, rekel je Schwarz: „Ali je čitalnica več, kakor cesar?“ — Kaj ni fletno tu v ljubem našem Novem mestu?“

Petindvajsetletnica čitalnice v Št. Vidu in Bl. Potočnikova slavnost.

(Konec.)

Došla je obilica telegramov in pozdravov iz raznih krajev. Ob 3. uri pričela se je vrtna veselica z vojaško godbo. A neugodno vreme kazilo je mnogo. Sploh se je obžalovalo, da se veselica ni priredila že prej, ker je bilo zarad neugodno izbranga dneva (cesarjev god) mnogo uradnikov za-držanih.

Tudi iz Ljubljane došlo bi bilo mnogo narodnjakov, da se je slavnost vršila še v poletnem času, ko je bilo še ugodno sedeti na prostem. Tako pa je jesensko deževno vreme bilo popoludanski veselici na veliko kvar. Občinstvo bilo je omejeno na tesne notranje prostore in se veselica ni mogla vsled tega popolnoma razviti. Navzlic temu proda-jale so se pridno številke za šaljivo loterijo in tudi knjižica „Blaž Potočnik“ spečevala se je prav povoljno.

Glavni del slavnosti popoludanske bila je „Beseda“, ki se je vršila prav lepo. Da so bili vsi prostori do zadnjega zasedeni, ni treba omenjati posebej. Pričela se je Beseda ob polu 7. uri. Pevske točke izvršile so se prav dobro in smo posebno občudovali krasne glasove brdkih pevk v mešanem zboru „Na planine“ in v narodnem mešanem če-terospevu „Kje so moje rožice“. Slavnostni govor izvršil je na splošno zadovoljnost predsednik čitalnice g. S. Jovan Vilharjevega „Mornarja“ zapel je g. Žirovnik z lepo donečim glasom prav krepko in je občinstvo odlikovalo pevca z živahnim odobravanjem. Moški zbor zapel je dva zpora, Nedvedovo „Zvezno“ in Vašakov „Moj dom“ prav dobro.

Konec Besedi bila je gluma „Oče so rekli, da le!“ V tej igri nastopili so stari znaci Št. Vid-skega odra. Za Jerico in mesarja Debelca nesmo dvomili, da dobro rešita svoji ulogi, kakor sta tudi res storila. Jako ljubki prikazai sta bili Avrora in Liza. Doroteja bila je povsem povoljna skrbna soproga. Dr. Ljuboslav in njegov netjak Dragotin bila sta popolnem na svojem mestu. Izrekla se je splošna želja, da bi vrli diletantje Št. Vidki še večkrat se pokazali na odu. Po Besedi razvila se je živahn prostota zabava.

Tako je dostojo praznovala čitalnica Št. Vidska, ki je mej najstarejimi čitalnicami na deželi, svoj petindvajsetletni obstanek in spomin svojega ustanovitelja, ki je spoznal, da so čitalnice in bralna društva koristna za probudo in omiko naroda. Tako še ni bilo Mahničeve kuge, ki bi najraje ugo-nobila vsako še tako nedolžno in pošteno zabavo, kakor se prirejajo po naših čitalnicah. Naj bi čitalnica Št. Vidska našla mnogo posnemovalk, ki naj bi vse tako krepko napredoval, kakor je to storila ona v petindvajsetih letih svojega obstanka.

Domače stvari.

— (Prva Ljubljanska ženska po-družnica družbe sv. Cirila in Metoda pri s. Petru) je imela dne 4. oktobra I. občni zbor. Udeležba je bila primerno mnogobrojna, celo iz oddaljenih mestnih oddelkov so došle slovensko čuteče dame. V načelnštvo so izvoljene: Prvomestnica: gospa dr. Zarnikova, podpredsednica: gospa Trčkova, denarničarica in zapisnikarica: vrtnarica Justina Lavričeva. — V imenu družbe sv. Cirila in Metoda je pozdravil navzočne osebno njen prvo-mestnik profesor Tomo Zupan ter razložil ob kratkem, kako in kje deluje ta družba, ki ima trojno zvezdo-vodnico pred očmi: Boga, cesarja, domovino. V tem zmislu naj bi delovali vse člani. Gospa prvo-mestnica je tako spretno pričela in vodila zborovanje. Gospa Svetekova pa je spregovorila zelo

Anatherinova ustna voda in zobni prašek
ohrani usta, krepča čeljustno meso ter odpravlja slabo
sapo iz ust.

Jedna steklenica ustne vode velja 40 kr.; jedna škatljica
zobnega praška 20 kr.; 12 steklenic 4 gld.; 12 škatljic
(samo 2 gld.) (81—124)

Lekarna Piccoli, „pri angelju“, v Ljubljani, Dunajska cesta.
Naročila se izvršujejo z obratno pošto proti povzetju zneska.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Listnica uredništva:

Gg. dopisnikoma v Novem mestu. Prejeli smo
dva dopisa, jednega nesmo mogli porabiti, — drugega v
današnji številki morali smo skrajšati. — Obširen dopis iz
drugega peresa prinesemo jutri.

Tujci:

6. oktobra.

Pri Malli: Bergan, Neuman, Grünfeld, Merteus,
Klerk, Parales, Kölner z Dunaja. — Locatelli iz Velike
Kanije. — Sušnik iz Kranja. — Fischer iz Budimpešte. —
Witzinger iz Radgona. — Leskoscheg, grofica Attems, dr.
Link iz Grada. — Škoda iz Splita. — Markt iz Trbiža.
— Hladik, Köstner iz Kočevja.

Pri Stenu: Gutman, Pörz iz Grada. — Rosenberg
iz Maribora. — Rossman, Napret, Haidinger, Trab, Nöwirth,
Luchanek z Dunaja. — Jurz s Ptuja. — Tassovac z Broda.
— Ehrat, Antony, Lackenbacher iz Trsta. — Zanchetta iz
Italije. — Stemar iz Siska. — Weitz iz Inomosta.

Pri južnem kolodvoru: Mauser, Goršič iz Grada.
— Germ z Dunaja. — Abeles iz Trsta.

Pri avstrijskem cesarju: Strukelj, Svetina, Rozman
iz Novega mesta.

Tržne cene v Ljubljani

dne 7. oktobra t. l.

	gl.	kr.	gl.	kr.
Pšenica, hktl.	877	Špeh povojen, kgr.	—	64
Režen,	812	Surovo maslo,	—	70
Ječmen,	406	Jajce, jedno :	—	3
Oves,	309	Mleko, liter.	—	8
Ajda,	536	Goveje meso, kgr.	—	62
Proso,	471	Tlečeje	—	58
Koruzna,	530	Svinjsko	—	56
Krompir,	223	Koštrunovo	—	40
Leča,	10	Pišanec.	—	40
Grah,	10	Golob	—	15
Fiziol.	9	Seno, 100 kilo	—	187
Masio,	84	Slama,	—	214
Mast,	66	Drva trda, 4 m.	—	7
Špeh frišen	56	mehka, 4	—	460

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
6. okt.	7. zjutraj	737,8 mm.	11,6° C	sl. szh.	obl.	0,00 mm.
	2. popol.	737,7 mm.	18,8° C	sl. jzh.	d. jas.	
	9. zvečer	738,6 mm.	11,2° C	sl. zah.	jasno	

Srednja temperatura 13,9°, za 1,0° nad normalom.

Naznanilo.

Čast mi je javiti slav. občinstvu, da dospem
za stalno prebivanje v Ljubljano
dne 12. oktobra.

Z odličnim spoštovanjem

J. SCHWEIGER, zobozdravnik.

(838—1)

Predposlednji teden.

Praška razstavna loterija.

Glavna dobitka:

goldinarjev

100.000

goldinarjev

50.000

goldinarjev

LOZI po 1 gld.

Dunajska borza

dné 7. oktobra t. l.

(Izvirno teleografsko poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papira renta	gld. 91:10	—	gld. 91:10
Srebrna renta	90:90	—	90:90
Zlata renta	109:10	—	109:—
5% marenca renta	102:10	—	102:20
Akcije narodne banke	1011:—	—	1011:—
Kreditne akcije	283:25	—	281:50
London	117:05	—	117:30
Srebro	—	—	—
Napol.	9:27½	—	9:29½
C. kr. cekini	5:56	—	5:57
Novske marke	57:52½	—	57:67
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	134 gld. 75 kr.	
Državne srečke iz 1. 1864	100	182	
Ogerska zlata renta 4%	—	103	90
Ogerska papirna renta 5%	—	100	55
Dunava reg. srečke 5%	—	120	50
Zemlj. obč. avtr. 4½% zlati zast. listi	—	115	—
Kreditne srečke	100 gld.	185	25
Rudolfove srečke	10	19	50
Akcije anglo-avstr. banke	120	152	25
Trainawky-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	220	—

Javna zahvala.

Ob priliki bolezni in smrti nepozabljenega
mi soprnega, gospoda

AL. DEMONTE

c. kr. okr. sodnika

prejela sem toliko dokazov ljubeznjivega sočutja,
da mi ni mogoče vsacemu posebej zahvaliti se.

Izrekam torej tem potom svojo najtoplejšo
zahvalo preč. duhovščini, slav. županstvu, slav.
društvu, gg. uradnikom in posameznikom,
kateri so položili vence na rakev in spremili do
groba preljubljenega ranjencega.

Posebno pa se zahvaljujem gosp. zdravniku
dr. Szolayskemu, kateri je z neutrdljivo po-
žrtvovalnostjo noč in dan čuval pri bolniku, preč.
gosp. dekanu Cibiču za blagovoljno vodstvo
pogreba in gg. sodniškim uradnikom, kateri so
mi v neizmerni nesreči toliko ljubeznjivosti izka-
zali. Bog plati vsem!

V Ajdovščini, dne 5. oktobra 1891.

(847) **Marija vdova Demonte.**

JOSIP KOS

c. kr. poštni asistent in n. a. poročnik

MINKA KOS ROJ. ŠUMI

poročena.

V Kranji, dne 7. oktobra 1891.

Mesto posebnih naznanil.

(842)

**Stara
gostilničarska obrt**

na jako obljudenem kraji stolnega mesta **Ljubljane** odda se takoj stalno ali pa po dogovoru v
najem. — Natančneje se izvē pri gosp. Ferdinandu
Braunseisu, na Bregu št. 18. (823—2)

Cesarja Jožefa trg.

Samo do nedelje. —
Odprto vsak dan od 9. ure zjutraj
do 9. ure zvečer. (806—6)

F. Bayer-ja

PANOPTIKUM.

Kuverte

uradne
in trgovske

(846) priporoča

Narodna Tiskarna
v Ljubljani.

visoko provizijo,
stalno plačo,

predplačo
dam vsakomur, ki se
hodi baviti s prodajo sreček
in srečkih knjižic na obroke.

Menjalnica **H. Fuchs**
Posta, Fran Deakove ulice 12.

Pri

Karolu Till-u

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 10.

Vse

(456—17)

šolske potrebščine

za pisanje, risanje in slikanje, za
vse šole po naročilu gg. profesorjev.

Velika izbera

risalnih skladnikov, risal itd.

Naznanilo.

ANTON PRESKAR

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 6

javlja slavnemu občinstvu najudaneje, da je otvoril svojo

(833—2)

trgovino z moškimi oblačili

ter prosi, upiraje se na svojo dolgoletno delovanje, obilih naročil.

Predposlednji teden.

Praška razstavna loterija.

Glavna dobitka:

goldinarjev

100.000

goldinarjev

50.000

goldinarjev

LOZI po 1 gld.

Predposlednji teden.

Praška razstavna loterija.

Glavna dobitka:

goldinarjev

100.000

goldinarjev</p